

Hoe?

1. Wat komt er op ons af?

Voor welke groepen studenten?

Wat is de Wet Referentieniveaus?

Wanneer zijn de eerste examens?

Om welke examens gaat het?

Hoeveel examenperiodes zijn er?

Zo!

Cito

“Om permanent te kunnen examineren heb je een enorme set aan vragen nodig. Deze moeten eerst worden afgenomen tijdens pilots en daarna gevalideerd. Maar we zijn op de goede weg om op te schalen naar vier periodes per jaar.”

Cecile Ribot

Senior toetsdeskundige Cito

Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen

Op 1 augustus 2010 is de *Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen* in werking getreden. Vanaf cohort 2010 zijn daarmee de generieke taaleisen uit het brondocument *Leren, Loopbaan en Burgerschap* vervallen. De referentieniveaus taal en rekenen, zoals vastgelegd in de *Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen*, komen hiervoor in de plaats. In het daarmee samenhangende *Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB* wordt een groot aantal zaken geregeld op het gebied van de uitvoering en examinering van Nederlandse taal en rekenen binnen het mbo. Een belangrijk aspect hierin is de centrale examinering. De centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen worden digitaal afgenomen.

Meer informatie hierover, inclusief de bovengenoemde documenten, is te vinden via het COE-dossier: www.coedossier.nl.

Wanneer zijn de eerste examens?

De centrale examinering start in 2013-2014 voor de niveau-4-studenten (3F) die in dat studiejaar hun opleiding afronden. Een jaar later, vanaf 2014-2015, doen ook de niveaus 2 en 3 mee met de centraal ontwikkelde examens (op niveau 2F). Voor niveau-1-studenten is nog niet besloten of centrale examinering zal worden ingevoerd. Bij de entree-opleidingen wordt in principe wel ervaring opgedaan met de pilotexamens 2F. In de jaren die voorafgaan aan de invoering zijn er pilots.

Om welke examenonderdelen gaat het?

De generieke kwalificatie-eisen voor Nederlandse taal worden gedeeltelijk centraal geëxamineerd. Het centraal ontwikkeld examen gaat over de onderdelen lezen en luisteren. Daarnaast neemt de instelling een instellingsexamen af over de onderdelen spreken, gesprekken voeren, schrijven en taalverzorging.

Het centraal ontwikkeld examen rekenen omvat alle onderdelen van rekenen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden. Het instellingsexamen rekenen komt met de verplichte invoering van het COE rekenen te vervallen.

Hoeveel examenperiodes zijn er?

Verspreid over het schooljaar worden door het CvE de examenperiodes aangewezen waarbinnen de digitale examens kunnen worden afgenomen. Elk examen is twee weken beschikbaar, in een aantal verschillende versies. Deze afnameperiode is beperkt tot twee weken om te voorkomen dat examenopgaven publiekelijk bekend worden. Op dit moment zijn er nog niet voldoende gevalideerde toetsitems beschikbaar om de examenperiodes te verlengen, laat staan om de examens permanent beschikbaar te maken.

Er zijn op termijn vijf examenperiodes per cursusjaar voorzien. Voor het cursusjaar 2012-2013 en het cursusjaar 2013-2014 zullen de drie middelste van deze periodes gebruikt worden. Voor het cursusjaar 2014-2015 streeft het CvE ernaar om vier periodes aan te wijzen. Uiteindelijk is het de bedoeling om op vijf vastgestelde afnameperiodes uit te komen. Voor een schematische weergave zie figuur 1.

Zo!

schooljaar	P1	P2	P3	P4	P5
2012 - 2013		november/december	januari/februari	maart/april	
2013 - 2014		november/december	januari/februari	maart/april	
20XX bij 4 periodes/per jaar		november/december	januari/februari	maart/april	mei/juni
20XX bij 5 periodes/per jaar	september/oktober	november/december	januari/februari	maart/april	mei/juni

Figuur 1 Vijf vastgestelde afnameperiodes

Model van roostering

Er is sprake van vier verschillende COE's: Nederlands 2F, 3F en rekenen 2F en 3F. Bij het vaststellen van de examenperiodes heeft het College voor Examens op basis van feedback vanuit de instellingen, gekozen voor programmering in een dakpanmodel van 6 weken: de 2F en 3F examens worden opeenvolgend geprogrammeerd, waarbij er overlap is in de afnameperiode voor Nederlands en rekenen.

Week a	Week b	Week c	Week d	Week e	Week f
Nederlands 2F					
	Rekenen 2F				
			Rekenen 3F		
				Nederlands 3F	

Figuur 2 Dakpanmodel

Meer informatie over dit dakpanmodel en de argumenten voor de keuze hiervoor via www.coedossier.nl.

Zo!

Steunpunt

“De kaders van de COE’s zijn duidelijk en de inhoud wordt aangeleverd. Bij de instellingsexamens ligt dat anders.

Wij adviseren de instellingen bij de ontwikkeling en de uitvoering van deze examens.”

Rianne Reichardt
Adviseur Steunpunt taal en rekenen mbo

Examenperiodes 2012-2013

Voor het cursusjaar 2012-2013 zijn de volgende weken aangewezen voor de pilot COE's met inachtneming van figuur 2:

P2	P3	P4
Week 44-49 vanaf 29-10 t/m 08-12	Week 2-7 07-01 t/m 16-02	Week 11-16 vanaf 11-03 t/m 20-04

Beroepsgerichte taal- en rekenvaardigheden

In veel kwalificatiedossiers zijn beroepsgerichte taal en/of rekenvaardigheden opgenomen. Deze worden niet centraal getoetst, maar blijven deel uitmaken van het beroepsgerichte instellingsexamen. Denk daarbij aan specifieke rekenvaardigheden voor de mbo-4-opleiding verpleegkundige (verhoudingen berekenen) of aanvullende taaleisen die worden gesteld binnen de mbo-4-opleiding juridisch medewerker (juridische teksten lezen).

Zie voor meer informatie de *Handreiking instellingsexamens mbo*, via www.coedossier.nl.

Wat komt er kijken bij de digitale afname?

De instelling is verantwoordelijk voor de faciliteiten die nodig zijn voor een storingsvrije afname. Het is begrijpelijk dat daarover veel vragen ontstaan. Hoeveel werkplekken heb ik daarvoor nodig? Welke eisen worden er aan deze werkplekken gesteld? Wat zijn de eisen voor de hardware? Welke software wordt gebruikt? Wat betekent het voor ICT-beheer en -ondersteuning? Leidt de periodisering van de centraal ontwikkelde examens tot piekbelasting van de (examen) faciliteiten? Wat is de impact van de COE's op de planning en roostering van het onderwijs? Allemaal vragen die we in de volgende hoofdstukken behandelen.